

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

26.02.2013 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България

[Телевизия Bulgaria on Air](#)

✓ **Държавната администрация трябва да продължи да работи**

http://bgonair.bg/bg/denqt_on_air/denqt_on_air/_dyrzhavnata_administraciq_trqbva_da_prodylzhi_da_raboti/

Държавната администрация не трябва да спира работа, заяви в предаването Денят ON AIR с водещ Веселин Дремджиев заместник-председателя на Асоциацията на индустриалния капитал Румен Радев. Той отбеляза, че другият важен момент е усвояването на европейски средства да не се забавя. Така например, по оперативната програма „Конкурентоспособност“ е заложено да бъдат усвоявани по около 28 милиона на месец. „Ако тази сума бъде намалена с 4-5 милиона лева, кумулативният ще е много негативен и през следващата година средствата ще бъдат в графата неусвоени,“ коментира Румен Радев. Вижте какво още каза той от видео файла.

[dartsnews.bg](#)

✓ **НОВА ТАПИЯ ЩЕ ВДИГА ЗАПЛАТАТА**

<http://www.dartsnews.bg/News/42053>

Хората, които трупат знания и умения сами - извън школа и университети, ще могат да се сдобиват с документ за тях. Така наученото ще дава по-голям шанс за намиране на работа, смяна на длъжността или повишение не само у нас, но и на пазара на труда в чужбина. Целта е и да се повиши желанието за по-голяма компетентност на работници и служители, интерес от което имат и работодателите. Програмата с новия вид тапии за неформално образование ще стартира в края на 2014 г. Системата е разработена в рамките на проект "Нова възможност за моето бъдеще", изпълняван от Министерството на образованието и финансиран от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съобщи зам. министър Милена Дамянова. Партньори са Емилияна Димитрова, председател на Управителния съвет на Национална агенция за професионално образование и обучение и ръководител на проекта; Елка Димитрова от социалното министерство, Томчо Томов от Българска стопанска камара; Юлия Симеонова от КНСБ, Георги Стоев от Българска търговско промишлена палата и Добрин Иванов от Асоциация на индустриалния капитал в България. Документът, който ще се издава, се отнася до знания и умения, придобити у дома, на работното място и т.н., обясниха от МОМН. Тя ще направи придобилите сертификат за компетентност по-конкретни и при участие в обществени поръчки, твърдят експертите.

Първо по проекта се предвижда да бъдат обучени 1000 консултанти и оценители на професионални компетентности. Ще бъдат консултирани и тествани 10 000 лица, като на най-малко 1200 от тях ще бъдат издадени сертификати за притежаваните знания и умения, след полагане на съответния изпит.

Анкетно проучване, проведено в периода 15 януари – 15 февруари т.г. от МОМН, в партньорство с работодателските организации и синдикатите, показва, че само 35% от заетите упражняват професия, за която имат документ за квалификация. Квалификацията на 43% отговаря частично на изпълняваните трудови ангажименти, а в 22% от случаите заетостта изобщо не съответства на образованието.

В проучването са обхванати 568 лица от цялата страна, работещи в различни икономически сектори и сфери на реализация. 58% от тях декларират, че притежават документ, доказващ техните знания и умения, 29% имат документ само за част от компетенциите си, а 13% нямат документ.

На въпрос „Как сте усвоили знанията и уменията, необходими за да изпълнявате настоящите си трудови задължения?“ 36% от анкетираните отговарят „самостоятелно, с книга и/или компютър“, 32% са получили съдействие от колеги на работното място, а 31% са се включвали в курсове за повишаване на квалификацията.

93% от запитаните декларират готовност да се явят на изпит за доказване и валидиране на техните знания, умения и компетентности, като за 78% е важно да притежават документ, доказващ професионалните им възможности.

Най-често (34,6%) като причина да валидират знанията и уменията си анкетираните изтъкват кандидатстването за работа. На следващо място документът се оказва необходим при кандидатстване за кариерно израстване (23,9%), при атестиране в предприятието (20,8%) или с цел повишаване на трудовото възнаграждение (18,7%), уточняват от образователното министерство.

[minedu.government.bg](#)

✓ **ОТ 2014 Г. ЩЕ ЗАРАБОТИ СИСТЕМА ЗА ПРИЗНАВАНЕ НА НЕФОРМАЛНО ПРИДОБИТИ ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНТНОСТИ**

http://www.minedu.government.bg/news-home/2013/13-02-25_pressconference.html

В края на 2014 г. в България ще заработи Система за признаване на неформално и самостоятелно придобити знания, умения и компетентности, разработена и тествана в рамките на проект “Нова възможност за моето бъдеще”,

изпълняван от Министерството на образованието, младежта и науката (МОМН) и финансиран от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” - събщи заместник-министърът на образованието, младежта и науката Милена Дамянова.

Официалният старт на проекта бе даден днес, 25 февруари 2013 г., на пресконференция в Министерство на образованието, младежта и науката, с участието на зам. министър Милена Дамянова и представители на партньорите по проекта – Емилияна Димитрова, председател на Управителния съвет на Национална агенция за професионално образование и обучение и ръководител на проекта; Елка Димитрова, Министерство на труда и социалната политика; Томчо Томов, Българска стопанска камара; Юлия Симеонова, Конфедерация на независимите синдикати в България; Георги Стоев, Българска търговско промишлена палата; Добрин Иванов, Асоциация на индустриалния капитал в България.

Целта на проекта е да увеличи възможностите за придобиване на професионална квалификация на работната сила, което ще повиши нейната пригодност за пазара на труда и ще улесни трудовата мобилност – както в рамките на държавата, така и извън нея. Предвижда се системата за валидиране на компетентности да позволява издаването на документ, който да доказва придобитите извън формалното образование професионални знания и умения, вкл. на работното място, у дома и т.н. По този начин ще се повиши мотивацията в работната сила за поддържане и повишаване на квалификацията, а оттам – повишаване на нейната конкурентоспособност на пазара на труда.

Други предимства на системата ще бъдат: подобряване на процеса по подбор на персонала, постигане на по-висока степен на обективност при оценяването на персонала и кариерното израстване, по-ефективно прилагане на системите за диференцирано заплащане на труда, намаляване на времето и разходите при организиране на надграждащи обучения. Не на последно място, чрез възможността да валидират своите знания, умения и компетентности, заетите в икономиката ще могат да отговорят на редица нормативни изисквания, например, при участие в обществени поръчки или за изпълнение на специализирани дейности, за които се изисква документи.

Предвижда се в рамките на проекта да бъде проучен чуждестранният опит по отношение възможностите за валидиране на знания и умения, придобити по неформален път. Освен това, ще бъде изготвен анализ на необходимостта от въвеждане на системата за валидиране у нас и ще бъдат разработени предложения за нормативното ѝ регламентиране и въвеждане. В рамките на проекта ще бъдат обучени 1000 консултанти и оценители на професионални компетентности. Ще бъдат консултирани и тествани 10000 лица, като на най-малко 1200 от тях ще бъдат издадени сертификати за притежаваните знания и умения, след полагане на съответния изпит.

Анкетно проучване, проведено в периода 15 януари – 15 февруари т.г. от МОМН, в партньорство с работодателските организации и синдикатите, показва, че само 35% от заетите упражняват професия, за която имат документ за квалификация. Квалификацията на 43% отговаря частично на изпълняваните трудови ангажименти, а в 22% от случаите заетостта изобщо не съответства на образованието.

В проучването са обхванати 568 лица от цялата страна, работещи в различни икономически сектори и сфери на реализация. 58% от тях декларират, че притежават документ, доказващ техните знания и умения, 29% имат документ само за част от компетенциите си, а 13% нямат документ.

На въпрос „Как сте усвоили знанията и уменията, необходими за да изпълнявате настоящите си трудови задължения?” 36% от анкетираните отговарят „самостоятелно, с книга и/или компютър”, 32% са получили съдействие от колеги на работното място, а 31% са се включвали в курсове за повишаване на квалификацията.

93% от запитаните декларират готовност да се явят на изпит за доказване и валидиране на техните знания, умения и компетентности, като за 78% е важно да притежават документ, доказващ професионалните им възможности.

Най-често (34,6%) като причина да валидират знанията и уменията си анкетираните изтъкват кандидатстването за работа. На следващо място документът се оказва необходим при кандидатстване за кариерно израстване (23,9%), при атестиране в предприятието (20,8%) или с цел повишаване на трудовото възнаграждение (18,7%).

Системата за признаване на неформално придобити знания, умения и компетентности е насочена към валидиране на професионалните компетентности, но в анкетното проучване много хора са заявили потребност да валидират познанията си в сферата на науката и изкуството (11,4%), комуникационните умения и работата в екип (28,9%) и др.

За повече информация:

Красимира Брозиг, 02 9217 753, validirane@mon.bg

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Капитал daily](#)

✓ **Проблемите тепърва започват**

http://www.capital.bg/biznes/vunshni_analizi/2013/02/25/2010292_problemite_tepurva_zapochvat/

Известно е, че от началото на 2013 г. с промени в ДОПК започна прилагането на т.нар. единна данъчно-осигурителна сметка. Макар да беше рекламирана като средство за улеснение на бизнеса и намаление на разходите му за банкови такси при плащане на данъчни задължения, основната цел на администрацията беше с въвеждането на новата система да се пребори с огромната сума несъбрани данъчни приходи, които са с изтичащ давностен срок. Поради това системата на единната сметка се състои в това данъчните задължения да се погасяват по реда на тяхното възникване.

Куриозното в случая е, че и преди промените в ДОПК законът повеляваше такъв ред на погасяване. Най-вероятно обаче поради липсата на административен капацитет НАП не прилагаше този ред до миналата година, а вместо това данъкоплатците трябваше винаги да посочват в платежните нареждания кой вид данъчно или осигурително задължение

заплащат и за кой период.

Системата на единната сметка има безспорно много предимства, но ударното ѝ въвеждане доведе до множество проблеми. По-долу ще направя кратко представяне на основните положителни и отрицателни ефекти.

Доброто

Спестяването на банкови такси за данъкоплатците е категорично положителен ефект. По изчисления на правителството става въпрос за около 50 млн. лв. годишно. Освен това с отпадането на т.нар. кодове за вид плащане (всъщност с отделен код, т.е. отделно ще се плащат вече само пенсионните вноски за допълнителното задължително обществено осигуряване) ще спре натрупването на грешки в системата на НАП поради некоректно посочени кодове.

С въвеждането на единната сметка се направи и едно реструктуриране на правилата за деклариране и заплащане на някои видове данъци и осигуровки. Основната идея е задължението да бъде декларирано, преди да бъде платено, за да функционира ефективно единната сметка. Като цяло можем да кажем, че понастоящем правилата са по-кохерентни – по-взаимообвързани и ясни. Така например се въведе единна данъчна декларация за задълженията за данък при източника по ЗКПО, за окончателен данък по ЗДДФЛ, за данък общ доход за други стопански дейности (напр. по граждански договори) и за доходи от наеми по ЗДДФЛ. Сроковете за деклариране и за плащане на гореизброените данъци са едни и същи – на тримесечна база. Удължи се срокът за плащане на данък общ доход по трудови правоотношения, на осигурителни вноски (в някои случаи), на данъци върху разходите по ЗКПО.

Да не забравяме и новите правила за авансови вноски за корпоративен данък по ЗКПО. Вместо нормативно наложен коефициент на завишение спрямо предходната година данъкоплатците ще могат вече да ползват като база за изчисление на авансовите си вноски своята прогнозна данъчна печалба. Още по-добре е и че ще могат да правят промени в своите прогнозни печалби и дължими авансови вноски. Всичко това дава чудесни възможности на лицата да управляват своите текущи данъчни задължения по ЗКПО (всъщност дори да ги манипулират, но това е отделен въпрос). Периодът, за който се дължат наказателни лихви при невнесени в срок авансови вноски, вече ще бъде само до края на годината. Освен това наказателната лихва за невнесени осигуровки се намалява и по такъв начин се изравнява с наказателната лихва за данъчни задължения – основен лихвен процент, увеличен с 10 пункта.

Следва да отбележим като положително развитие и възможността за електронен достъп до единната сметка. По-рано лицата можеха да получават информация само на хартия, а болшинството дори не знаеха за това тяхно право.

Лошото

Както видяхме по-горе, единната сметка е една чудесна идея. Докато тя обаче заработи по начина, по който е планирана, ще мине време, през което ще трябва да се изчистят натрупаните проблеми.

Основният проблем е, че в рамките на старата система с отбелязване на конкретни кодове за вид плащане има натрупани плащания до 2012 г., които не са закрили съответното задължение. Понастоящем системата на НАП просто дава информация, че има постъпили неточни плащания. И това е всичко. Няма информация за датите и сумите на неточните плащания. Няма информация и за надплатените данъци. Поради това много данъкоплатци са платили дължимите суми, но в системата на НАП излизат неплатени задължения. Грешките може да са на самите данъкоплатци, но може и да са на данъчната администрация. Независимо от виновника изчистването на тези чисто технически грешки ще отнеме много време и разходи от страна и на данъкоплатците, и на администрацията. Понастоящем няма друг начин за изчистването освен на място в НАП и да се представят документи за декларираните и платените данъчни задължения. Прави лошо впечатление и работата на информационната система на НАП, която дава различни справки за едно и също лице, без да е имало допълнително платени или декларирани суми.

Понастоящем гратисен период от 1 година не е даден за изчистването на горните грешки, а само за данъчно-осигурителни задължения, възникнали преди 1 януари 2008 г., т.е. такива, които са най-често с изтекъл давностен срок. Те няма да се изчистват автоматично от единната сметка, а лицата трябва да подават писмени заявления за погасяване по давност. Считам, че това отново е ненужна тежест и загуба на време както за лицата, така и за администрацията.

С изрични ежемесечни писмени заявления, подавани на място в НАП, самоосигуряващите се лица ще могат да укажат плащането на здравни вноски, така че да не губят здравноосигурителния си статус при наличието на стари неплатени други задължения. Все още не е подсигурено подаването на тези заявления по електронен път, което също е тежест. Не са ясни някои аспекти от функционирането на единната сметка, като например прихващането и възстановяването на надплатени суми. Не е ясно дали ДДС за възстановяване ще бъде автоматично прихващан от неплатени данъчно-осигурителни задължения още към момента на възникването му, или след изтичането на двумесечната процедура по приспадане.

По тази причина ударното въвеждане на единната сметка може да се каже, че беше пресилено. По-добрият вариант беше да се даде достатъчно време на НАП (напр. 1 година), така че да се подготви технически за безпроблемното функциониране на новата система, включително като се отстранят натрупаните неточности и технически грешки, както и изрично да се уредят законодателно неясните моменти.

Нежелани последствия

Предвид горните проблеми на функционирането на единната сметка коректните данъкоплатци ще търпят сериозни негативи, докато не бъдат изчистени грешките. Няма да могат да получават чисти удостоверения за липса на данъчни задължения, което би означавало възпрепятстване получаването на различни видове лицензи и разрешителни, както и бариера за участие в обществени поръчки. НАП може да наложи запори на лица, платили своите задължения, които обаче са неточно отчетени в единната сметка. Също така самоосигуряващи се лица могат да загубят здравния си статус, ако пропуснат да подадат писмено заявление, както и могат да бъдат лишени от обезщетения за болнични и майчинство, ако се осигуряват за този риск, но имат неплатени други по-стари задължения.

Считам, че посочените нежелани последствия са много тежки за засегнатите лица и могат да доведат до допълнително

нагнетяване на и без това огромното обществено напрежение, на което сме свидетели последните дни. Остава ни само да се надяваме, че данъчната администрация (която не е ясно има ли си министър или не и кой е той) ще успее сравнително бързо да се справи с тежката задача, поставена ѝ от политиците в края на миналата година.

[Вестник Стандарт](#)

✓ Един данъчен номер за целия ЕС

<http://paper.standartnews.com/bg/article.php?id=2013-02-26&article=442552>

Фирмите ще имат един данъчен номер, който ще се признава в рамките на ЕС. Европейската комисия започна обществени консултации за два проекта, които ще подобрят събирането на данъци в ЕС. Едната процедура е за създаването на Кодекс на европейските данъкоплатци, който да даде яснота за правата и задълженията на данъкоплатците и на данъчните власти. Втората консултация е за въвеждането на европейски данъчен номер, чрез който по-лесно ще може да бъдат идентифицирани европейските данъкоплатци. Европейските институции подканват всички заинтересовани да изкажат своето становище по тези идеи. Крайният срок е 17 май 2013 г. В момента в повечето страни от ЕС има подобни кодекси, отбелязват от ЕК, но правата и задълженията на данъкоплатците варират значително. Затова много трудно гражданите и компаниите могат да се ориентират в какви са техните права и задължения като данъкоплатци в друга държава от ЕС.

[Вестник Монитор](#)

✓ Външният дълг с лек ръст

<http://www.monitor.bg/article?id=374739>

37,8 млрд. евро е брутният външен дълг на България в края на декември миналата година, показват данни на Българската народна банка (БНБ). Спрямо същия период на 2011 г. има увеличение от 2 млрд. евро, или ръст от 5,6 на сто. Така брутният външен дълг вече представлява 95,6% от БВП на страната.

В края на декември миналата година дългосрочните задължения са 27,2 млрд. евро, а краткосрочните – 10,6 млрд. евро. Държавно гарантираният дълг в края на 2012 г. е 3,4 млрд. евро, или 8,5 на сто от БВП. Спрямо края на 2011 г. той нараства с 590,1 млн. евро, или с 21,2 на сто. Увеличението се дължи основно на емитираните през юли 2012 г. от правителството 5-годишни еврооблигации.

Външните задължения на банковия сектор са 6,5 млрд. евро, което е 16,3 на сто от БВП на страната. Те се повишават с 806 млн. евро спрямо края на 2011 г. В края на миналата година вътрешнофирменото кредитиране е 15,7 млрд. евро. Това е с 494,3 млн. евро повече в сравнение със същия период на 2011 г.